

PRACOVNÝ LIST 6

Odpady

Odpad je veľmi vážny problém. Spôsobuje znečistenie vzduchu, vody, pôdy.

odpadové hospodárstvo sa zaoberá nakladaním s odpadom

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva je, aby odpad nemal negatívny vplyv na zdravie obyvateľov alebo životné prostredie. Stanovené priority, ako tento cieľ dosiahnuť sú:

- predchádzať vzniku odpadu,
- opätovne odpad používať,
- recyklovať,
- zhodnocovať odpad,
- zneškodňovať odpad.

Povinnosti jednotlivých subjektov

Hlavnou povinnosťou všetkých subjektov je **predchádzať vzniku odpadu**.

Ak je jeho vznik nevyhnutný, **s odpadom treba narábať tak, aby nedošlo k riziku znečistenia pôdy, vody, rastlín a živočíchov, k vzniku neprimeraného obťažovania okolia a nepriaznivému vplyvu na krajinu.**

Obec má povinnosť nastaviť si systém zberu a nakladania s komunálnymi odpadmi, nakoľko najlepšie pozná miestne pomery a všetky podrobnosti zavedeného systému zberu a nakladania s komunálnymi odpadmi ustanoví vo svojom všeobecne záväznom nakladaní s komunálnymi odpadmi. To znamená, že obec ustanovuje, aké zberne nádoby sa budú používať na zber jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, na zber zmesového komunálneho odpadu, aká bude frekvencia a harmonogram zvozov a aké budú náklady na tieto činnosti zberu a prepravy komunálnych odpadov. **Pri triedených zložkách komunálnych odpadov, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, ide o zložky papier, plasty, kovy, sklo, elektroodpady z domácnosti a batérie a akumulátory od občanov,** zabezpečuje nakladanie s nimi obec na základe zmluvy s organizáciami zodpovednosti výrobcov alebo, v prípade batérii a akumulátorov, aj s tretími osobami.

Druhy odpadov

Odpady sa delia do dvoch skupín, podľa ktorých sa s nimi následne nakladá (recykluje, zhodnocuje alebo zneškodňuje). Sú to:

- **nebezpečný odpad (chemikálie, niektoré organické látky ...),**
- **ostatný odpad (komunálny odpad, bioodpad z domácností a záhrad, malý stavebný odpad ...).**

úloha 1: napíš, aké zberné nádoby si si všimol v tvojom mieste bydliska, poprípade odfoť a obrázok si prilep do pracovného listu

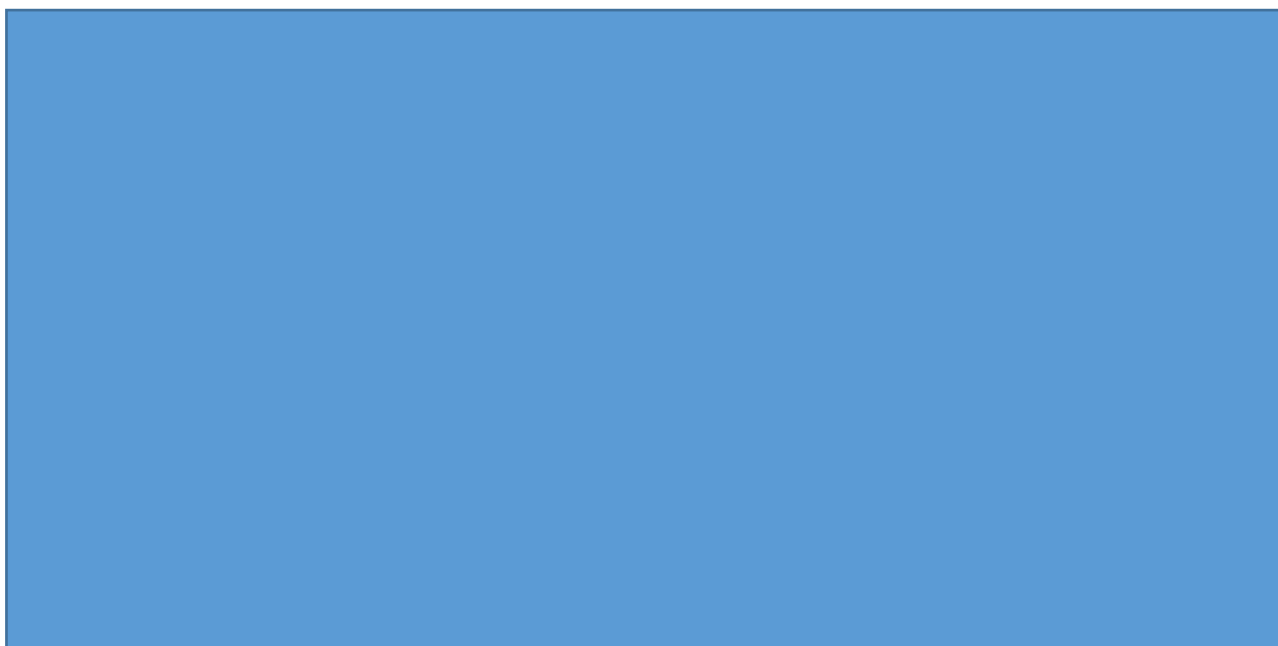
.....

.....

.....

.....

Tu je miesto na tvoj obrázok

Zneškodňovanie odpadu

Dlhodobým negatívnym trendom nakladania s odpadmi je ich zneškodňovanie činnosťou skládkovania (D1). Od roku 2010 stúplo množstvo odpadov zneškodňovaných skládkovaním až na úroveň 5 mil. ton v roku 2013, čím podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním na celkovom

nakladaní s odpadmi presiahol úroveň 50 %. Bez energetického využitia (D10) je ročne zneškodnených spaľovaním v priemere 55 tis. ton odpadov.

V Slovenských podmienkach je najrozšírenejším spôsobom zneškodňovania odpadov skládkovanie (na skládkach odpadov), zvyšuje sa i podiel spaľovania odpadov. ZNEŠKODŇOVANIE ODPADOV (príloha č. 3 zákona o odpadoch)	
D1	Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov) .
D2	Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.) .
D3	Hĺbková injektáž (napr. injektáž čerpaceľných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložísk atď.) .
D4	Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, rybníkov alebo lagún atď.) .
D5	Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia atď.) .
D6	Vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipienta okrem morí a oceánov.
D7	Vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno.
D8	Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12.
D9	Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia atď.) .
D10	Spaľovanie na pevnine.
D11	Spaľovanie na mori.
D12	Trvalé uloženie (napr. umiestnenie kontajnerov v baniach atď.) .
D13	Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorej z činností D1 až D12.
D14	Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až D12.
D15	Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku) .

Porozmýšľaj: Aké dopady na prostredie môže mať takéto zneškodňovanie odpadov?

.....

.....

.....

.....

Spôsoby nakladania s odpadmi v domácnosti.

Aby naše domácnosti čo najmenej zaťažovali prostredie svojím odpadom, môžeme:

odpady triediť

znovu použiť alebo recyklovať

kompostovať bioodpad z kuchyne

úloha 2: Čo triedite v tvojej domácnosti?

.....

úloha 3: Čo sa dá znovu využiť, prerobiť, obnoviť, proste zrecyklovať? Napiš aspoň 3 príklady.

.....

.....

.....

.....